

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/412/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225902
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115225902.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobkyne: Z. Z., J.: XX.X.XXXX, S. Š. XXX, XXX XX K., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, v konaní o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, o návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou zo dňa 27.9.2015 doručenu tunajšiemu súdu 14.10.2015 sa žalobkyňa domáha, aby súd vydal rozsudok, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 26.6.2014, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K 520142252 z 26.6.2014, a nahradiť jej trovy konania.

Súčasťou tohto podania bol aj návrh, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K 520142252 z 26.6.2014, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, do právoplatného skončenia veci samej, a súčasne označenému zamestnávateľovi žalobkyne: P. J. N. K. Z.. M.. V. K., E. XX, K. XXX XX povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K 520142252 z 26.6.2014, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným.

Svoj návrh odôvodnila tým, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. K520142252, ktorú so žalovaným uzatvorila 26.6.2014. Považuje zmluvu za problematickú, pretože je bezúročná a bez poplatkov. Poukazuje na to, že zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ako je napr. chýbajúci údaj o výške RPMN, chýbajúci rozpis splátok, chýbajúca konečná splatnosť úveru.

Ďalej uviedla, že spolu s typovou formulárovou úverovou zmluvou, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, podpísala aj formulár dopredu pripravenej Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov. Na získanie úveru jej boli predložené listiny a bolo jej povedané, že ak chce aby jej bol úver poskytnutý, musí tieto listiny podpísať. V súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy/iných príjmov jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj formulárovej stránke. Aj keď je Dohoda o zrážkach zo mzdy/iných príjmov uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch nijako poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať, teda bod 3 nebol zo strany žalovaného dodržaný.

Návrh ďalej odôvodnila tým, že žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej uložilo povinnosť

plniť, zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky z jej mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť. Jej zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Chýba akákoľvek súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy z toho hľadiska, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by podliehali ex offio súdnej kontrole.

Uviedla, že inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Vzhľadom na to, že ňou žalovaný chce bez súdnej kontroly získať plnenie zo zmluvnej podmienky - servisného poplatku, ktorej neprijateľnosť už bola vyslovená, obstojí jej návrh, aby bol žalovaný povinný zdržať sa použitia takejto Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov.

Vo vzťahu k návrhu na rozhodnutie vo veci samej žalobkyňa uviedla, že má podľa § 80 písm. c) OSP naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým (ne)prípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem.

Vo vzťahu k navrhovanému predbežnému opatreniu žalobca uviedla, že obava, že žalovaný zasiahne do jej majetku, bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení, sa reálne naplnila požiadanim jej zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. V záujme predídenia vzniku majetkovej ujmy navrhuje, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy s tým, že Občiansky súdny poriadok v ust. § 76 ods. 2 pripúšťa, aby sa predbežné opatrenie uložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je odôvodnené dočasné opatrenie voči jej zamestnávateľovi. Nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jej majetku. Súčasne uviedla, že poukazuje na predbežné opatrenia z rôznych súdov, a uviedla dátumy vydania a spisové značky uznesením niektorých všeobecných súdov.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. veta prvá a posledná - ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. - predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p. - návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 75 ods. 8 O.s.p. - o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. - predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení predbežné opatrenie predpokladá návrh na jeho vydanie a potrebu, aby ešte pred rozhodnutím vo veci boli pomery účastníkov dočasne upravené. Táto potreba by mala vychádzať z toho, že navrhovateľ má pravdepodobne právo, ktorého ochrany sa domáha, a že bez tejto predbežnej ochrany mu pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci bezprostredne hrozí ujma, či už v podobe nenapraviteľnej alebo ťažko nahraditeľnej škody, zhoršenia právnej pozície, alebo vzniku nenávratného stavu v právnych vzťahoch účastníkov. Predbežné opatrenie totiž nemožno vydať vtedy, keby išlo iba o úpravu faktických (nie právnych) vzťahov medzi účastníkmi (Bureš, J. - Drápal, L.: Občanský soudní řád. C.H. Beck, Praha 1994, s. 88). Navrhovateľ teda musí tvrdiť a osvedčiť aspoň základné skutočnosti o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana (presný opis právnych vzťahov, vrátane uvedenia konkrétnych dôvodov svojich nárokov, a osvedčiť ich - predložiť právne relevantné dokumenty, resp. dôkazy osvedčujúce tento stav), o potrebe dočasne upraviť pomery účastníkov navrhovaným spôsobom, a o nebezpečenstve bezprostredne hroziacej ujmy, teda aby neboli vážnejšie pochybnosti o opodstatnenosti a potrebe predbežnej úpravy. Z uvedeného tiež vyplýva, keďže predbežné opatrenie má upravovať právne vzťahy účastníkov len do času definitívnej súdnej (právnej) ochrany, že z jeho návrhu, aj pre posúdenie primeranosti, musí byť tiež zrejmé, čoho presne a na základe akých skutočností sa navrhovateľ mieni domáhať (ak návrh na nariadenie predbežného opatrenia podáva pred začatím konania) resp. domáha návrhom vo veci samej (dostatočne určitý návrh).

Konanie o vydanie predbežného opatrenia je návrhovým konaním, pričom opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy patrí medzi základné predpoklady pri rozhodovaní o jeho nariadení (§ 75 ods. 2 O.s.p.). Predbežné opatrenie predpokladá, aby boli tvrdené a osvedčené aspoň základné skutočnosti o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a súd o ňom rozhoduje s prihliadnutím k predmetu konania vo veci samej na základe skutkového stavu tvrdeného a osvedčeného z ponúkaných dôkazov.

Z hľadiska skutkového je preto nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia taký stupeň presvedčivosti osvedčenia skutkových okolností tvrdených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia (prípadne dokladov k nim pripojeným), pri ktorom nie sú vážnejšie pochybnosti o ich pravdivosti a je dôvodný predbežný skutkový záver, že tvrdené skutočnosti sú pravdivé. Z hľadiska právneho je však, okrem nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, predpokladom úspešnosti návrhu aj to, že z tvrdených a primerane osvedčených skutkových okolností možno vyvodiť predbežný záver o pravdepodobnom úspešnom uplatnení alebo bránení práva toho, kto vydanie predbežného opatrenia žiada, a jeho súvis s navrhovanou dočasnou úpravou (jej potrebu). Znamená to, že už zo skutočností uvedených v návrhu, prípadne dokladov k nim pripojeným, sa dá urobiť záver o dostatočnej miere pravdepodobnosti, že výsledok konania vo veci samej bude pre navrhovateľa predbežného opatrenia priaznivý, a dočasná úprava pomerov, s perspektívou zachovania tohto stavu aj po rozhodnutí vo veci samej, je potrebná.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že návrh na vydanie predbežného opatrenia v tejto veci smeruje k uloženiu obsahovo rovnakej povinnosti ako by mala byť uložená v rozhodnutí vo veci samej, čo je však vzhľadom na jeho predbežnú povahu (keďže nemá nahrádzať konečné rozhodnutie) a nariaďovanie iba v nevyhnutnom (potrebnom) rozsahu možné iba výnimočne, a zdôrazňuje potrebu jeho riadneho odôvodnenia.

V danom prípade však žalobkyňa neuviedla a neosvedčila podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, t.j. neuviedla a neosvedčila skutočnosti odôvodňujúce záver o všeobecnej a neurčitej (nešpecifikovanej) povinnosti žalovaného zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy/iných príjmov z 26.6.2014, uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. K 520142252 z 26.6.2014, ktorej sa domáha v konaní vo veci samej, a ktorému sa tak má poskytnúť predbežná ochrana.

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy SR povinnosti možno ukladať (iba) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

V návrhovom konaní je výlučne na žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. V zmysle ustanovenia § 79 ods. 1 O.s.p. musí žalobca vo svojom návrhu pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť).

Súd síce ex offio prihliada na niektoré otázky týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, „v sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, však platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť.“ (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

Navrhovateľka vo svojom návrhu neuviedla žiadne také skutočnosti, z ktorých by vyplývala (všeobecná) povinnosť žalovaného zdržať sa (nešpecifikovaného) použitia označenej dohody tak, aby bolo zrejmé, čo sa pod touto povinnosťou myslí, a najmä z čoho, v akom rozsahu a do kedy táto povinnosť „zdržať sa použitia“ v tomto rozsahu má vyplývať.

Pokiaľ by návrh vo veci samej smeroval (tak ako to žalobkyňa spomína aspoň nepriamo v odôvodnení návrhu - hoci takýto návrh napokon neurobila) napríklad k určeniu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, alebo k určeniu platného rozsahu ňou zabezpečovanej povinnosti, mohla by byť, pri osvedčení rozhodujúcich skutočností, na mieste potreba dočasne uložiť žalovanému (prípadne aj označenému zamestnávateľovi) povinnosť zdržať sa výkonu konkrétneho práva alebo práv (prípadne povinností) z tejto dohody vyplývajúcich. Pokiaľ ale žaloba svojim petitom vo veci samej smeruje len k povinnosti všeobecne a neurčito zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, z návrhu nevyplývajú žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by ju takto odôvodňovali, a návrh na vydanie predbežného opatrenia smeruje k uloženiu obsahovo rovnakej povinnosti, dôvody na jeho nariadenie nie sú dané.

Povinnosť zdržať sa konania je vždy povinnosťou relatívnou (obmedzenou) - vymedzenou časom, mierou alebo spôsobom, kým neplatnosť právneho úkonu a z nej eventuálne implicitne plynúca povinnosť (zákaz) ďalej na jeho základe nekonať má trvalý charakter. Tieto povinnosti vyplývajú z iných skutkových dôvodov, z čoho je zrejmé, že vo veci samej v dôvodoch eventuálne tvrdenej neplatnosti právneho úkonu nie sú zahrnuté dôvody pre konečné (nie len dočasné) neobmedzené a absolútne zdržanie sa jeho použitia trvalej povahy, pričom iné dôvody takéhoto nároku z návrhu nevyplývajú. Inak povedané, zdržať sa možno, v určitom rozsahu (v závislosti od jeho okolností, ktoré to konkrétne odôvodňujú), len inak dovoleného konania resp. právom predvídaného použitia inak platného právneho úkonu. Ak je však právny úkon neplatný, nevyvoláva žiadne právne účinky, a nemožno uvažovať ani o (ne)obmedzenej možnosti a povinnosti zdržať sa jeho použitia.

Špekulatívne motívy takéhoto postupu žalobkyne s neodôvodnene všeobecným petitom (napr. vo vzťahu k možnosti neskoršieho uplatnenia námietky premlčania celej inak zabezpečenej pohľadávky) vzhľadom na nedostatok jeho odôvodnenia pritom nemožno vylúčiť, a súd na to, v zmysle spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchovy na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb podľa ust. § 1 O.s.p., aj prihliadal. Ani prípadný nekorektný postup žalovaného, ktorý môže byť dôvodom podania tohto návrhu, totiž podľa názoru súdu neodôvodňuje neurčité uplatňovanie práv zo strany žalobcu.

Na margo všeobecného odôvodňovania návrhu žalobkyne poukazom na iné súdne rozhodnutia všeobecných súdov v iných veciach súd pripomína, že súdny systém Slovenskej republiky nie je založený na systéme súdnych precedensov.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že žalobkyňa neuviedla a neosvedčila podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a ktorého ochrany sa domáha vo veci samej, a takto skutkovo a právne vymedzený návrh na nariadenie predbežného opatrenia preto zamietol.

Len pre úplnosť súd dodáva, že rovnaký právny názor pritom (s poukazom na predvídateľnosť súdnych rozhodnutí) vyslovil už aj predtým v rozhodnutí o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie iného navrhovateľa zastúpeného tým istým právnym zástupcom v obdobnej veci vedenej pod sp. zn. 13C/294/2015, a bez zmeny podstatných okolností nevidí dôvod na jeho zmenu

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.